

Konkurranserett til kaffen - Juni 2023

Line Voldstad
Partner, Avdelingsleder
regulatorisk og FPR

Kjetil Haare Johansen
Partner, Country Managing
Partner

Katrine Lillerud
Senioradvokat

Ingunn Martinsen
Advokatfullmektig

David Berset
Business
Professionals, Professional
Support Assistant

I dette nyhetsbrevet gir konkurranserettsadvokatene i DLA Piper Norway innsikt i de seneste og mest relevante avgjørelsene fra EU, nasjonale domstoler og konkurransemyndigheter. Nyhetsbrevet er ment å gi en kort og lettfattelig oppsummering av dagsaktuelle nyheter og trender fra konkurranserettens verden, gjerne som lett lesestoff til kaffen. God lesning!

Høyesterett avsa den 5. juni 2023 kjennelse om lovligheten av finansieringsformen i gruppesøksmålet mot Sector og Verisure. Gruppesøksmålet ble anlagt av Alarmkundeforeningen i kjølvannet av Konkurransetilsynets vedtak mot boligalarmsekselskapene for å ha samarbeidet ulovlig om boligsalg. Foreningen anla et gruppesøksmål etter utmeldingsalternativet, som betyr at kundene automatisk blir en del av søksmålet med mindre de melder seg ut. Søksmålet var forutsatt finansiert av et utenlandsk fond, som ville få dekket kostnadene ved finansieringen og avtalt avkastning gjennom fradrag i en eventuell tilkjent erstatning til gruppe medlemmene. Høyesterett fant at gjeldende regler for gruppeprosess i tvisteloven ikke åpner for en slik finansieringsordning i utmeldingssøksmål, og Alarmkundeforeningen kan derfor ikke utpekes som grupperepresentant for søksmålet.

EU-Kommisjonen har siden tidlig i 2021 arbeidet med å revidere EUs horisontale gruppefritak og de tilhørende horisontale retningslinjene for samarbeid mellom konkurrenter. Den 1. juli 2023 vil den nye forordningen tre i kraft, og det kan ventes endringer i som vil gjøre det enklere for selskap å samarbeide på områder om FoU- og spesialiseringsavtaler. I tillegg til at det gis mer veiledning om vurderingen av prissignalisering, anbudssamarbeid, innkjøpssamarbeid og informasjonsutveksling. Retningslinjene legger blant annet opp til en enklere vurdering av anbudssamarbeid og grensedragningen for når selskaper er ansett som potensielle konkurrenter, sammenlignet med tilnærmingen Konkurransetilsynet i Norge tradisjonelt har hatt. Kommisjonen har også klargjort tilfeller hvor det vil være akseptabelt for konkurrenter å samarbeide om bærekraftsinitiativ, for eksempel i situasjoner med standardavtaler hvor en gruppe selskaper går sammen om å boikotte plast, fossilt brennstoff eller lignende. Bærekraftsinitiativ vil også være et tema i de nye retningslinjene om anvendelse av forbudsbestemmelsen mot misbruk av dominerende stilling.

Cooperating with competitors - what is covered by the revised horizontal rules

Bildet er hentet fra ec.europa.eu ([Antitrust \(europa.eu\)](http://ec.europa.eu))

En stor nyhet for EUs konkurranserettsentusiaster er at EU-Kommisjonen nylig har annonsert at Google muligens må selge deler av sin lukrative AdTech-forretning for å avhjelpe de konkurranseskadelige bekymringene i markedet. Dette kom frem 14. juni 2023 i [Kommisjonens "Statement of Objections"](#). Kommisjonen angir at den oppfatter at Google har misbrukt sin dominerende stilling til å favorisere egne nettbaserte skjermannonserings teknologitjenester på bekostning av konkurrerende leverandører av reklameteknologitjenester, annonsører og nettutgivere. Den foreløpige konklusjonen fra Kommisjonen er at adferdsvilkår sannsynligvis ikke vil kunne avhjelpe risikoen for konkurranseskade og den eneste løsningen anses da å være at Google selger ut deler av sin virksomhet. Google har nå noen måneders frist til å kommentere og besvare Kommisjonens forutsetninger, bekymringer og foreløpige konklusjoner.

Konkurransetilsynet meddelte i mai 2023 at tilsynet griper inn mot ØB Group sitt oppkjøp av Betongvarer. Tilsynets bekymring er at oppkjøpet vil føre til redusert lokal konkurranse for kunder på Folgefonnhalvøya som dermed risikerer høyere priser på ferdigbetong. Konkurransetilsynet fortsetter dermed trenden sin med å prioritere å undersøke snevrere markeder og pålagt melding for transaksjoner som i utgangspunktet ikke er underlagt meldeplikt. Eksempler som kan nevnes fra det siste året er [Skions oppkjøp av Enwa](#) (salg av varer og tjenester til svømmebassengbransjen) og [Axess' oppkjøp av konkursboet til Auto Transport Services](#) (klargjøringstjenester og transport av nybiler). Begge disse transaksjonene ble klarert i fase to. Denne praksisen minner om hva vi har sett historisk hos tilsynet, jf. for så vidt den kjente [Plantasjen/Oddernes](#)-saken fra 2012.

Generaldirektoratet (DG) har nylig publisert et etterlengtet spørreark knyttet til implementeringen av Foreign Subsidies Regulation (FSR), (EU) 2022/2560. EU-Kommisjonen ser her tilsynelatende – og på grensen til oppsiktsvekkende – ut til å mene at finansiell støtte fra EØS/EFTA-landene (Island, Liechtenstein og Norge) er å anse som "utenlandsk" støtte og må tas i betraktning i vurderingen av meldeplikt i forordningen. Denne ordningen fremstår med norske øyne som noe kunstig, all den tid EØS-avtalen inneholder statsstøtteregler som gjenspeiler EUs statsstøtteregulering og er håndhevet på samme måte. Det pågår en debatt i academia om hvordan spørrearket og Kommisjonen skal tolkes på dette punkt, og det er blant annet fremhevet [spørsmål om noen av unntaksbestemmelsene i forordningen](#) vil kunne gjøre seg gjeldende for Norge.

I kjølvannet av Brexit er samarbeidet og graden av konsensus i fusjonskontroll mellom EU-Kommisjonen og de britiske konkurransemyndighetene blitt satt på prøve. Siste eksempel er EU-Kommisjonens avgjørelse i Microsoft/Activision-saken, hvor Kommisjonen klarerte Microsofts oppkjøp av Activision Blizzard på vilkår. UKs Competition and Markets Authority (CMA) besluttet imidlertid å gripe inn i oppkjøpet i april i år. Tilsvarende skjedde i fjor da CMA valgte å gripe inn i fusjoner mellom Cargotec og Konecranes, mens selskapene fikk klarering i EU én måned før. EU-kommisssær Margrethe Vestager har nylig uttalt at det må vurderes om den nåværende samarbeidsavtalen mellom CMA og EU-Kommisjonen er tilstrekkelig for å sikre at myndighetene har anledning til å dele informasjon i slike saker. Det er imidlertid ikke gitt at det vil løse situasjonen og usikkerheten tilsynenes ulike tilnærming medfører i ulike transaksjoner.

ESA har vært aktiv i Norge de siste månedene, og har annonsert åpning av to ulike etterforskningsaker for potensielle brudd på statsstøttereguleringen og EØS-konkurransereglene.

Den ene er mot den norske stat for å ha angivelig gitt ulovlig statsstøtte til Vygruppen AS og dets datterselskaper, og den andre mot Elkjøp for mulig konkurransebegrensende atferd i strid med EØS-avtalens artikkel 53 og/eller 54 (tilsvarende den norske konkurranselovens §§ 10 og 11).

En fersk og mye omtalt nyhet om dagen er Danske Banks annonsering av deres exit ut av privatmarkedet i Norge. Konkurransetilsynet har vist seg å være på ballen, og uttalte nylig at de følger med og kommer til å gjøre en grundig vurdering av et eventuelt oppkjøp. Tilsynet uttalte selv at erfaringene fra DNB/Sbanken-saken har gitt dem innsikt som vil være verdifull når denne saken havner på deres bord.

[Trykk her](#) for å motta vårt konkurranseretts nyhetsbrev direkte i din innboks.